

FELJEGYZÉS

Készült: Az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH), mint eljáró hatóság által, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: RHK Kft.) a „Bátaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) üzemeltetési engedély iránti kérelme” tárgyban indított közigazgatási hatósági eljárás során tartott elektronikus közmeghallgatásról.

Az elektronikus közmeghallgatás kérdezési, észrevételezési és véleményezési időszaka: 2021. január 20-tól 2021. január 26. éjfélig

Ügyirat száma:
OAH-2020-04994/2020

Tárgya: A Bátaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) üzemeltetési engedély iránti kérelme

Ügyintéző:
Hauszmann Zsuzsanna

Az elektronikus közmeghallgatás előzményeinek rövid összefoglalása:

A RHK Kft. az NRHT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti, az OAH-hoz 2020. július 20-án benyújtott tárgyi kérelmét az alábbiakkal indokolta:

- A püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban (továbbiakban: RHFT) tervezett biztonságnövelő program során visszatermelt intézményi eredetű radioaktív hulladékok egy részének átszállítása és végleges elhelyezése az NRHT-ba.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (4) bekezdésében foglaltak értelmében a radioaktív hulladék-tárolók – így az NRHT – üzemeltetésének engedélyezésére irányuló eljárásokban a döntés meghozatala előtt közmeghallgatást kell tartani a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében. A veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a közmeghallgatást az érintettek személyes megjelenése nélkül – vagyis elektronikus úton – kell megtartani.

Az elektronikus közmeghallgatásban való részvétellel kapcsolatos határidőket és egyéb tudnivalókat tartalmazó értesítést (jelen feljegyzés 1. mellékletében csatolva), valamint az eljárás közérthető összefoglalóit (jelen feljegyzés 2. és 3. mellékleteiben csatolva) az OAH hirdetményi úton tette közzé 2021. január 20-án a saját honlapján és hirdetőtábláján, a hirdetmenyek.magyarorszag.hu közigazgatási portálon, továbbá – a nyilvánosság minél szélesebb körének elérése érdekében – az RHK Kft. honlapján, az eljárásban érintett szakhatóságok (Baranya Megyei Kormányhivatal és BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) honlapjain és Bátaapáti község önkormányzatának honlapján és hirdetőtábláján.

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Hauszmann Zsuzsanna

Az elektronikus közmeghallgatás során az ügghöz kapcsolódó kérdéseket, észrevételeket és véleményeket a kozmeghallgatasnrht@haea.gov.hu címre küldött e-mailben nyújthatták be az érdeklődők az OAH számára a fenti kérdezési, észrevételezési és véleményezési időszak alatt. Az ezekre adott válaszokat és reagálásokat az OAH hirdetményi úton, jelen feljegyzésben teszi közzé, a közmeghallgatás értesítőjének és az eljárás közérthető összefoglalóinak közzétételével megegyező helyeken, azaz a fent hivatkozott hirdetőtáblákon és honlapokon. Mindemellett arra az e-mail címre, ahonnan kérdés, észrevétel vagy vélemény érkezett, az OAH külön tájékoztatást is küld a feljegyzés közzétételéről.

Az elektronikus közmeghallgatás kérdései, észrevételei és véleményei, valamint az azokra adott válaszok és reagálások:

Az elektronikus közmeghallgatás fenti kérdezési, észrevételezési és véleményezési időszaka alatt egy kérdés és észrevétel érkezett Krachun Szilárdtól, Bátaapáti Község Önkormányzat polgármesterétől, a TETT elnökétől a kozmeghallgatasnrht@haea.gov.hu e-mail címre.

„Tisztelt Hullán Szabolcs főigazgató helyettes Úr!

*Az elektronikus közmeghallgatással kapcsolatban az alábbi kérdésem merült fel:
Hogyan teljesítette az engedélykérő az 1996. évi CXVI törvény 10/A § (1) pontja szerinti kötelezettségét?*

Hozzászólás:

2016-ban elfogadott Magyarország Nemzeti Programja szerint a Bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék Tárolóban csak a Paksi Atomerőműben keletkező kis- és közepes radioaktív hulladék helyezhető el. A lakosság széleskörű tájékoztatása és elfogadása nélkül nem lenne szerencsés dolog egyéb intézményi hulladék szállítása a tárolóba (Megjegyzem, hogy a jelenlegi Nemzeti Program nem teszi lehetővé, egyéb intézményi hulladék beszállítását.). A társulás településein az eddigi kommunikáció mindig is csak az atomerőművi kis és közepes aktivitású hulladékról szólt.

Tisztelettel:

Krachun Szilárd

*Bátaapáti Község Önkormányzat polgármester
TETT elnöke*

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Hauszmann Zsuzsanna

A feltett kérdésre és megjegyzésre az Engedélyes, az RHK Kft. az alábbi választ adta (OAH-2020-04994-0061/2021):

„Tisztelt Főigazgató Úr!

A Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló folyamatban lévő üzemeltetési engedélyezési eljárása kapcsán felmerült – Önök által OAH-2020-04994-0058/2021 (AL) számú levélben megküldött – kérdés és hozzászólás tekintetében a Radioaktív Hulladék Kezelő Kft. választ az alábbiakban adja meg.

1. Kérdés: „Hogyan teljesítette az engedélykérő az 1996. évi CXVI törvény 10/A § (1) pontja szerinti kötelezettségét?”

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI törvény (Atomtörvény) 10/A § rendelkezik arról, hogy a tárolónak helyt adó település, települések lakosságát ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulások (továbbiakban társulások) útján is tájékoztathatja az engedélyes. E jogszabályi felhatalmazás alapján a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapot kezelő minisztérium, mint Támogató, az RHK Kft., mint Közreműködő és a társulások, mint Támogatottak vesznek részt abban a Támogatási szerződésben, mely az ellenőrzési, tájékoztatási feladatokat, valamint az ehhez kapcsolódó támogatási összeg felhasználását szabályozza. Annak érdekében, hogy a települések vezetői a lakosságot az Atomtörvényben meghatározott módon tájékoztatni tudják az RHK Kft. negyedévente minden társulás polgármesterének személyes tájékoztatót szervez. A Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló esetében a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) polgármesterei számára tartott tájékoztatókon több ízben elhangzott az átszállítás témája, első alkalommal 2018. januárjában, majd rendszeresen az azt követő eseményeken.

Mindezeket túl kifejezetten az átszállítás témájáról 2019. október 2-án Nős Bálint stratégiai és műszaki igazgató előadást tartott a TETT polgármestereinek.

2020. első negyedévében Krachun Szilárd Bátaapáti polgármestere levélben fordult az RHK Kft.-hez. Levelében az átszállítással kapcsolatban is fogalmazott meg kérdéseket, amelyeket az RHK Kft. megválaszolt, egyben felajánlotta további személyes konzultációra való hajlandóságát. A TETT élt is a felajánlással és az általa felkért Szakértői Bizottság számára az RHK Kft. képviselője vetített előadást tartott 2020. augusztus 12-én az

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

NRHT-t érintő aktuális témákról, kiemelten az RHFT-ből az NRHT-ba történő átszállításról.

2020. őszén a COVID-19 pandémia miatt lemondásra került a TETT Szakmai Nap, ahol szintén az átszállításról tartott volna előadást Nős Bálint igazgató úr, de a tájékoztatás nem maradt el és az érintett polgármestereknek Faragó László üzemeltetési igazgató úr tartott prezentációt az RHFT-ből az NRHT-ba történő átszállítás részleteiről.

Bátaszék város közmeghallgatásán – mely szintén online formában zajlott – Dr. Radó Krisztián az NRHT megbízott fióktelep-vezetője tartott az NRHT 2020. évi eseményeiről beszámolót. Prezentációjában részletesen kitért az átszállítás tényére.

A TETT közmeghallgatására elektronikus formában 2020. decemberében került sor, a közmeghallgatás anyagában Dr. Radó Krisztián bátaszéki előadása is helyet kapott. A Társulás a rögzített előadást a saját honlapján, Youtube csatornáján nyilvánossá tette, illetve a tagtelepülésekre adathordozón eljuttatta.

2020. decemberében az RHK Kft. kihasználva a TETT Hírlapban számára fenntartott helyet, az átszállításról adott hírt, illetve még karácsony előtt minden bátaapáti háztartásba eljuttatta azt a szórólapot, mely kifejezetten az átszállítással foglalkozott.

Az RHK Kft. mindig kiemelt figyelmet szentelt a létesítményei, tevékenységei környezetében élő lakosság hiteles, naprakész tájékoztatásának mind a Társulásokon (az érintett települések polgármesterein) keresztül, mind pedig közvetlenül. Az engedélyezés tárgyába eső konkrét ügyben: az intézményi hulladékok NRHT-ba történő szállításával kapcsolatban a fentiekben felsorolt események ezt jól példázzák, így az RHK Kft. a jogszabályi követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. Hozzászólás: „2016-ban elfogadott Magyarország Nemzeti Programja szerint a Bataapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék Tárolóban csak a Paksi Atomerőműben keletkező kis- és közepes radioaktív hulladék helyezhető el. A lakosság széleskörű tájékoztatása és elfogadása nélkül nem lenne szerencsés dolog egyéb intézményi hulladék szállítása a tárolóba (Megjegyzem, hogy a jelenlegi Nemzeti Program nem teszi lehetővé, egyéb intézményi hulladék beszállítását.). A társulás településein az eddigi kommunikáció mindig is csak az atomerőművi kis és közepes aktivitású hulladékról szólt.”

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Flaukmanu Zsuzsanna

A Kormány a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezeléséről szóló nemzeti programról szóló 1459/2016. (VIII. 24.) Korm. határozatban hagyta jóvá az Atomtörvény 5/C. §-a alapján elkészített, „Magyarország nemzeti programja a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésére” című dokumentumot (nemzeti program).

A nemzeti program a Bábaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) megvalósításával kapcsolatban több fontos mérföldkövet említ:

- *A Bábaapáti térségében zajló felszíni földtani kutatásokról „zárójelentés készült 2003 év végén, melynek fő megállapítása szerint „A Bábaapáti telephely a rendeletben megfogalmazott valamennyi követelményt teljesíti, így földtanilag alkalmas kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére.” Ezt a dokumentumot az illetékes földtani hatóság, a Magyar Geológiai Szolgálat Dél Dunántúli Területi Hivatala véleményezte, és határozattal elfogadta.*

- *2005-ben Bábaapáti képviselőtestülete kezdeményezésére véleménynyilvánító népszavazást tartottak a községben. Magas (75 %-os) részvétellel a szavazók közel 90,7 %-a egyetértett azzal, hogy Bábaapátiban kis és közepes aktivitású hulladéktároló épüljön.*

- *A magyar Országgyűlés a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok tárolójának létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez szükséges előzetes, elvi hozzájárulásról és a paksi atomerőmű üzemidejének meghosszabbításáról szóló 85/2005. (XI. 23.) határozatával 2005. november 21-én az Atomtörvény előírása alapján előzetes, elvi hozzájárulást adott a földtanilag már korábban alkalmasnak minősített területen kis és közepes aktivitású hulladéktároló létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.”*

A nemzeti program nem állítja sehol követelményként vagy tiltásként, hogy az NRHT-ban „csak a Paksi Atomerőműben keletkező kis-és közepes radioaktív hulladék helyezhető el”, ahogy azt a Hozzászóló meghívatkozta.

A nemzeti program a radioaktív hulladék leltárakat ismertető részében annyit jelenít meg, hogy „a jelenlegi tervek szerint az atomerőművi eredetű kis és közepes aktivitású hulladékok a Bábaapátiban létesített NRHT-ban, míg az intézményi eredetű hulladékok a Püspökszilágyban üzemelő RHFT-ben kerülnek végleges elhelyezésre.” Ebben azonban semmilyen tiltás nem jelenik meg, pusztán a nemzeti program készítésekor aktuális ter-

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Hauszmann Zoltán

vek ismertetése történt meg. Az RHK Kft. teljes mértékben osztja a Hozzászóló azon véleményét, hogy a lakosság széleskörű tájékoztatása ebben a kérdésben is elengedhetetlen. Az 1. kérdésre megfogalmazott válaszból kitűnik, hogy a korábbi tervek módosulásáról, az intézményi hulladékok NRHT-ba történő átszállításának szándékáról az RHK Kft. több ízben, jóval a tényleges tevékenységet megelőzően tájékoztatta a TETT polgármestereit és a környéken élő lakosságot.

Fontosnak tartjuk azt is kiemelni, hogy az Országgyűlés 2020. év végén fogadta el a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló 41/2020. (XII. 16.) OGY határozatot (nemzeti politika). A nemzeti politika az NRHT-ban elhelyezhető hulladékokat nem korlátozza az atomerőműben keletkezőkre: „A Bataapátiban üzemelő Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló, ami felszín alatti, de nem mélységi geológiai formációban kialakított tároló, amelyben a hatóság által jóváhagyott hulladék átvételi követelményeknek megfelelő, kis és közepes aktivitású, szilárd vagy szilárdított radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére kerül sor.” A nemzeti politika a radioaktív hulladék kezelés területén legmagasabb szinten elfogadott dokumentum, amely egyértelműen fogalmaz a tekintetben, hogy az NRHT-ban „kis és közepes aktivitású, szilárd vagy szilárdított radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére kerül sor”, a hulladék keletkezési forrását nem korlátozza.

A nemzeti politika rögzíti azokat az alapelveket, irányokat, amelyek figyelembevételével kell a nemzeti programot elkészíteni. A nemzeti program – Atomtörvény 5/C. § (2) bekezdésében előírt – ötévente esedékes felülvizsgálata keretében az RHK Kft. kezdeményezni fogja a nemzeti politikában rögzített megfogalmazással összhangban az intézményi hulladékok NRHT-ba történő átszállításának egyértelmű megjelenítését. Végezetül érdemes említést tenni arról, hogy az átszállítani tervezett intézményi eredetű hulladék mennyisége nem éri el a Paksi Atomerőműben összesen keletkező kis és közepes aktivitású hulladékok mennyiségének 5%-át sem.

Tisztelettel,

Dr. Kereki Ferenc
ügyvezető igazgató”

Mellékletek:

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Országos Atomenergia Hivatal

1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon: (1) 436-4801

Telefax: (1) 436-4804

E-mail: haea@haea.gov.hu

1. Az elektronikus közmeghallgatás értesítője
2. A Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló üzemeltetési engedélyének módosítása eljárása - Az eljárás közérthető összefoglalója (OAH)
3. Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló üzemeltetési engedélykérelme - Közérthető összefoglaló (RHK Kft.)

Budapest, 2021. február 2.

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

Haukman Imreanna